

[Udenrigsministeren.]

den næsten totale afrustning, som vestmagterne gennemførte efter krigen. Denne situation var farlig, og vi har erfaring for, hvor farlig den er. Det ærede medlem har selv som ledende politiker gennemlevet år, der burde have vist ham, hvor farlig en sådan situation og udvikling er. Vor tids historie, særlig den fra 1933 til 1939, må dog have belært os om, at hvis en part opruster og en anden lader være, bliver resultatet, at den, der lader sit forsvar forfalde, en dag får valget mellem krig eller et afmægtigt afhængighedsforhold, hvilket jo i realiteten betyder, at den fredsvenlige, der undlader at sørge for sit forsvar, er med til at fremkalde krig. Altfor beklageligt, synes jeg, mindede det ærede medlems tale på disse områder om tidligere tider og genkalder i erindringen argumentationen i årene før krigen, da Hitler gennemførte den tyske oprustning, og de radikales stilling til det danske forsvar.

Det ærede medlem udtalte om forslaget til Grønlandsoverenskomsten, at den ikke var godkendt af det udenrigspolitiske nævn, der kun har drøftet principperne for overenskomsten, men ikke enkelthederne. Jeg tror dog, man kan sige, at nævnet har godkendt principperne og bemyndiget regeringen til at forhandle på dette grundlag, og desuden har overenskomstens fulde tekst været fremlagt i nævnets sekretariat til gennemsyn for medlemmerne, ca. en uge inden undertegnelsen fandt sted. Det ærede medlem sagde, at man i hans parti nærede stor bekymring for den grønlandske befolkningens fremtid, såfremt de foreslåede militære foranstaltninger bliver gennemført. Regeringen nærer den samme omsorg for den grønlandske befolkning, som der her gives udtryk for, men jeg tror da også at kunne forsikre, at bekymringen vil vise sig at være ubegrundet. Forholdet er jo det, at det ikke er noget nyt; der har været amerikanere i Grønland i 10 år. Og igennem længere perioder har det drejet sig om meget betydelige styrker. Vi har derved kun kunnet indhøste beroligende erfaringer. Amerikanerne har til enhver tid respekteret og medvirket til gennemførelsen af de givne påbud og til forebyggelse af ulovligt samkvem med den grønlandske befolkning. Og den nuværende overenskomst er da også således udformet, at jeg tror, at al nødvendig garanti er tilvejebragt.

Jeg vil gerne takke den ærede ordfører for retsforbundet, det ærede medlem hr. Viggo Starcke, for de klare udtalelser, hvormed han trak baggrunden op for den mellem

Danmark og De Forenede Stater afsluttede overenskomst om Grønlands forsvar. Det ærede medlem rettede et par konkrete spørgsmål til mig — det ene af disse spørgsmål blev også berørt af det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) —, og jeg vil gerne herom fremsætte følgende bemærkninger:

Når det i artikel II, stk. 3 a, hedder, at den amerikanske kommanderende officer skal rådføre sig med vedkommende danske officer „i alle vigtige lokale anliggender, der berører danske interesser“, skyldes det et naturligt dansk ønske om ikke alene at begrænse de amerikanske foranstaltninger i området til de fornødne militære dispositioner, men også hensynet til, at administrationen af Grønland — såvidt muligt upåvirket af de militære NATO-foranstaltninger — kan fortsætte efter de retningslinier, vi har fastlagt. Bestemmelsen er en garanti for, at der intet bliver foretaget, der strider mod danske interesser. Når der står „lokale“, er det ikke udtryk for nogen begrænsning af vor indflydelse; det angiver blot, at vedkommende officerer har kompetence på dette bestemte område; den danske bestemmelsesret for hele Grønlands vedkommende fremgår tydeligt af adskillige andre bestemmelser i overenskomsten, allertydligst ved den betingelsesløse understregning af vor suverænitæt.

Det ærede medlem hr. Viggo Starcke spurgte endvidere, om ordene i artikel VII: „enhver form for materiel“ drejede sig om Grønlands naturlige rigdomme. Jeg må bede det ærede medlem om at læse artiklen på ny. Den handler om, at enhver form for materiel o. s. v., der er fornøden i forbindelse med overenskomsten, skal kunne indføres toldfrit i Grønland, og at dette materiel, altså det materiel, der engang er indført, påny frit skal kunne udføres fra Grønland. Der er altså ingen baggrund for nogen ængstelse på dette område.

Endelig henlede såvel det ærede medlem hr. Viggo Starcke som det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) opmærksomheden på bestemmelsen i artikel V, stk. 3, hvorefter adgangsbestemmelserne for amerikanske skibe, luftfartøjer og væbnede styrker skal udstedes af vedkommende danske myndighed i Grønland i henhold til derom opnået enighed mellem parterne. De ærede medlemmer anlagde dog hver sin fortolkning af denne sidste regel. Der ligger ganske enkelt i bestemmelsen, at de regler, som udstedes fra dansk side, på forhånd skal drøftes med amerikanerne, der er de interesserede, men der ligger også i den, at